

ПІДСУМКОВА ПРОМІЖНА РОБОТА

7 клас I семестр

ОЦІНЮВАННЯ РОБОТИ

Загальна характеристика роботи

Діагностична робота складається з **18 завдань** різних типів, які стосуються стимульного матеріалу — дослідницьких матеріалів “Африканське сафарі”.

Деякі завдання необхідно виконувати, позначаючи відповіді шляхом вибору однієї або кількох відповідей чи встановлення відповідності. Інші — передбачають надання короткої або надання відповіді шляхом вибору однієї або кількох відповідей чи встановлення відповідності.

Різновиди завдань у роботі

Тип	Різновид	№ завдання
Закрите завдання (Selected-response)	Завдання з вибором однієї правильної відповіді (1x2)	2
	Завдання з вибором однієї правильної відповіді (1x4)	1, 3, 4, 6, 8, 9, 13, 14, 16
	Завдання з вибором кількох правильних відповідей (з указаною кількістю правильних відповідей) (3x7)	12
	Завдання на встановлення часткової відповідності (4x5)	17
Відкрите завдання (Constructed Response Items)	Завдання на введення одно- або кількареченнєвої відповіді (пояснення, обґрунтування тощо)	5, 7, 10, 11, 15, 18

На виконання всіх завдань відведено **45 хв**, з яких 37 хв - на виконання дослідницьких завдань, решта часу - на ознайомлення з інструкцією та дослідницькими матеріалами.

За виконання всіх завдань максимально можна набрати **36 “сірих” балів**, із них:

- за групою результатів 1 [ПРО 1] Пізнання світу природи засобами наукового дослідження — **12 балів**;
- за групою результатів 2 [ПРО 2] Опрацювання, систематизація та представлення інформації природничого змісту — **12 балів**;
- за групою результатів 3 [ПРО 3] Усвідомлення розмаїття і закономірностей природи, ролі природничих наук і техніки в житті людини; відповідальна поведінка для сталого розвитку суспільства — **12 балів**;

Важливо! За виконання одного завдання учень / учениця може отримати бали лише за однією групою результатів.

Розподіл балів за відповіді згідно з групами результатів наведено в таблиці.

Розподіл балів за групами результатів

№ частини	№ завдання	ГР1	ГР2	ГР3	Загальна кількість балів
1	1	0	1	0	1
1	2	6	0	0	6
1	3	0	1	0	1
1	4	0	1	0	1
1	5	3	0	0	3
1	6	0	1	0	1
1	7	0	0	2	2
1	8	0	1	0	1
1	9	0	0	1	1
1	10	0	0	3	3
1	11	0	2	0	2
1	12	3	0	0	3
1	13	0	1	0	1
1	14	0	1	0	1

№ частини	№ завдання	ГР1	ГР2	ГР3	Загальна кількість балів
1	15	0	0	2	2
1	16	0	1	0	1
1	17	0	0	4	4
1	18	0	2	0	2
Разом		12	12	12	36

Після перевірки відповідей учня / учениці набрані ним / нею бали **переводять у шкалу 1 – 12** відповідно до Схем переведення для кожної групи результатів. Оскільки кількість “сирих” балів, якими оцінено завдання за певною групою результатів, збігається з кількістю балів у шкалі 1 – 12, Схема переведення не потрібна.

Перевірка відповідей на завдання

Перевірка відповідей проводиться відповідно до вимог, описаних нижче для кожного завдання, і передбачає нарахування певної кількості “сирих” балів за виконання конкретного завдання залежно від якісних та/або кількісних характеристик відповіді.

Нижче до кожного завдання наведено таку інформацію:

1. Указівка на номер завдання.
2. Скорочена версія завдання (для унаочнення).
3. Указівка на максимально можливий бал, який можна отримати, якщо повністю й правильно виконати завдання (**Максимально можливий бал**).
4. Узагальнений опис критеріїв, які беруться до уваги під час перевірки відповіді (**Критерії**).
5. Докладний опис того, чим має характеризуватися правильна відповідь на максимально можливий бал, а також орієнтовний приклад такої відповіді (**Опис правильної відповіді**).
6. Опис процедури нарахування балів за відповідь (**Нарахування балів**). **Увага!** Процедура нарахування балів може передбачати використання трьох підходів:
 - а. **схема** — типово для закритих завдань, де не потрібне пояснення “сирих” балів;
 - б. **чеклісти** — типово для відкритих і виконавчих завдань (багатокрокових (багатокритерійних) завдань), де “сирі” бали на зразок 1/0 або 2/1/0 не потребують пояснення, оскільки найчастіше означають “виконано / частково виконано / не виконано” або под.;
 - в. **рубрики** — типово для відкритих і виконавчих завдань (багатокрокових (багатокритерійних) завдань), де кожен бал за критерієм описано через якісні та/або кількісні характеристики.

Завдання 1

У своїй подорожі Дорошко орієнтувався за географічними координатами. Яка локація на його маршруті розташована найближче до Гринвіцького меридіану?

- А** місто Александрія
- Б** озеро Чад
- В** вулкан Кіліманджаро
- Г** мис Голковий

УКАЗІВКИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ

Максимально можливий бал

1 бал.

Розподіл балів між групами результатів

Група результатів	ГР1	ГР2	ГР3	Разом балів
Кількість балів	0	1	0	1

Критерії

Ураховуємо **вибір** правильної відповіді.

Опис правильної відповіді

Учень / учениця має обрати таку відповідь:

Б озеро Чад

Нарахування балів: схема

Відповідь на завдання з вибором однієї правильної відповіді оцінюємо в 0 або 1 бал:

- 1 бал — якщо вказано правильну відповідь;
- 0 балів — якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді не надано.

Завдання 2

Під час подорожі тревел-блогер висунув припущення: «Оскільки Африку майже посередині перетинає екватор, природні умови мають дзеркальне відображення в Північній і Південній півкулях». Які з наведених тверджень підтверджують це припущення? Оберіть «ТАК» або «НІ» для кожного з них.

Спостерігається закономірна зміна низовин височинами.	ТАК/НІ
Материк симетрично перетинає система розломів.	ТАК/НІ
Чергуються пояси низького та високого атмосферного тиску.	ТАК/НІ
На материку температура повітря не опускається нижче 0 °С.	ТАК/НІ
Середньорічна кількість опадів зменшується в напрямку до крайніх точок материка.	ТАК/НІ
Кліматичні пояси й природні зони простягаються широтними смугами.	ТАК/НІ

УКАЗІВКИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ

Максимально можливий бал

6 балів.

Розподіл балів між групами результатів

Група результатів	ГР1	ГР2	ГР3	Разом балів
Кількість балів	6	0	0	6

Критерії

Ураховуємо **вибір** правильної відповіді “так” чи “ні”.

Опис правильної відповіді

Учень / учениця має надати таку відповідь:

<i>Спостерігається закономірна зміна низовин височинами.</i>	НІ
<i>Материк симетрично перетинає система розломів.</i>	НІ
<i>Чергуються пояси низького та високого атмосферного тиску.</i>	ТАК
<i>На материку температура повітря не опускається нижче 0 °С.</i>	НІ
<i>Середньорічна кількість опадів зменшується в напрямку до крайніх точок материка.</i>	НІ
<i>Кліматичні пояси й природні зони простягаються широтними смугами.</i>	ТАК

Нарахування балів: схема

Відповідь на завдання з вибором однієї правильної відповіді оцінюємо в 0 або 1 бал:

- 1 бал — якщо вказано правильну відповідь;
- 0 балів — якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді не надано.

Завдання 3

За фізичною картою Африки, наведеною в дослідницьких матеріалах, визначте рельєф, який переважав на маршруті подорожі Дорожка.

- А** пласкі низовини
- Б** вторинні рівнини
- В** плато, плоскогір'я
- Г** середньовисотні гори

УКАЗІВКИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ

Максимально можливий бал

1 бал.

Розподіл балів між групами результатів

Група результатів	ГР1	ГР2	ГР3	Разом балів
Кількість балів	0	1	0	1

Критерії

Ураховуємо **вибір** правильної відповіді.

Опис правильної відповіді

Учень / учениця має обрати таку відповідь:

- В** плато, плоскогір'я

Нарахування балів: схема

Відповідь на завдання з вибором однієї правильної відповіді оцінюємо в 0 або 1 бал:

- 1 бал — якщо вказано правильну відповідь;
- 0 балів — якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді не надано.

Завдання 4

За кліматограмою, наведеною в дослідницьких матеріалах, визначте тип клімату в місті Александрія.

- А** субекваторіальний
- Б** тропічний вологий
- В** тропічний пустельний
- Г** субтропічний

УКАЗІВКИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ

Максимально можливий бал

1 бал.

Розподіл балів між групами результатів

Група результатів	ГР1	ГР2	ГР3	Разом балів
Кількість балів	0	1	0	1

Критерії

Ураховуємо **вибір** правильної відповіді.

Опис правильної відповіді

Учень / учениця має обрати таку відповідь:

В субтропічний

Нарахування балів: схема

Відповідь на завдання з вибором однієї правильної відповіді оцінюємо в 0 або 1 бал:

- 1 бал — якщо вказано правильну відповідь;
- 0 балів — якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді не надано.

Завдання 5

Плануючи мандрівку, Дорожко отримав поради від учнів щодо перебування в Александрії. Які рекомендації вони дали блогеру, зважаючи на кліматичні особливості міста? Запишіть **ТРИ** поради.

1. _____
2. _____
3. _____

УКАЗІВКИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ

Максимально можливий бал

3 бали.

Розподіл балів між групами результатів

Група результатів	ГР1	ГР2	ГР3	Разом балів
Кількість балів	3	0	0	3

Критерії

Ураховуємо **чіткість і обґрунтованість** запропонованих порад.

Опис правильної відповіді

Учень / учениця має запропонувати такі поради:

1. Носити легкий світлий одяг і головний убір, користуватися сонцезахисним кремом (SPF 30+).
2. Пити багато води, щоб запобігти зневодненню.
3. Відвідувати пам'ятки вранці або ввечері, уникаючи спеки.
4. Перевіряти свіжість продуктів харчування в спеку, особливо на ринках.

Нарахування балів: схема

Виконання завдання на надання короткої розгорнутої відповіді оцінюємо в 0, 1, 2, або 3 бали:

- 1 бал — за кожен чітку й обґрунтовану раду;
- 0 балів — за кожен неприйнятну раду, або за кожен не надану відповідь.

Завдання 6

У якому напрямку потрібно плисти тревел-блогеру річкою Ніл, щоб дістатися місця, де зливаються Білий і Блакитний?

- А** у північному
- Б** у південному
- В** у західному
- Г** у східному

УКАЗІВКИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ

Максимально можливий бал

1 бал.

Розподіл балів між групами результатів

Група результатів	ГР1	ГР2	ГР3	Разом балів
Кількість балів	0	1	0	1

Критерії

Ураховуємо **вибір** правильної відповіді.

Опис правильної відповіді

Учень / учениця має обрати таку відповідь:

- Б** у південному

Нарахування балів: схема

Відповідь на завдання з вибором однієї правильної відповіді оцінюємо в 0 або 1 бал:

- 1 бал — якщо вказано правильну відповідь;
- 0 балів — якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді не надано.

Завдання 7

Чому річка Ніл залишається повноводною протягом усього року, незважаючи на те, що протікає через посушливу пустельну територію? Відповідь аргументуйте.

УКАЗІВКИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ

Максимально можливий бал

2 бали.

Розподіл балів між групами результатів

Група результатів	ГР1	ГР2	ГР3	Разом балів
Кількість балів	0	0	2	2

Критерії

Ураховуємо **повноту, точність та обґрунтованість** викладу думок.

Опис правильної відповіді

Учень / учениця має надати орієнтовно таку відповідь:

Ніл залишається повноводним завдяки головним притокам: Білий Ніл забезпечує стабільний потік з екваторіальних і субекваторіальних широт, а Голубий Ніл приносить воду від мусонів на Ефіопському нагір'ї. Болота верхів'їв додатково регулюють стік, а Асуанська дамба рівномірно розподіляє воду, мінімізуючи втрати в пустелі.

Нарахування балів: схема

Відповідь на завдання на надання короткої розгорнутої відповіді оцінюємо в 0, 1 або 2 бали:

- 2 бали — якщо відповідь містить повне, чітке та вичерпне пояснення;
- 1 бал — якщо відповідь містить часткове пояснення, яке включає як прийнятні, так і неприйнятні аргументи;
- 0 балів — якщо відповідь неправильна або відповіді не надано.

Завдання 8

Під час подорожі пустелею Дорожко почув різкий гучний тріск, ніби «каміння кричить». Це явище є проявом фізичного вивітрювання. Які дані серед *матеріалів, зібраних учнями й ученицями*, вказують на першочергову причину цього явища?

- А *фізична карта*: наявність порогів і водоспадів у руслах річок
- Б *тектонічна карта*: розломи в межах докембрійської платформи
- В *графік добового ходу температур*: велика амплітуда коливань
- Г *кліматична карта*: прояв впливу пасатних вітрів з материка

УКАЗІВКИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ

Максимально можливий бал

1 бал.

Розподіл балів між групами результатів

Група результатів	ГР1	ГР2	ГР3	Разом балів
Кількість балів	0	1	0	1

Критерії

Ураховуємо **вибір** **правильної** відповіді.

Опис правильної відповіді

Учень / учениця має обрати таку відповідь:

В *графік добового ходу температур*: велика амплітуда коливань

Нарахування балів: схема

Відповідь на завдання з вибором однієї правильної відповіді оцінюємо в 0 або 1 бал:

- 1 бал — якщо вказано правильну відповідь;
- 0 балів — якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді не надано.

Завдання 9

Під час подорожі Дорожко вирішив підготувати ролик про проєкт «Велика зелена стіна». Він про те, що країни Африки об'єднали зусилля та будують живу стіну зі стійких до посухи дерев на південній межі Сахари (див. дослідницькі матеріали). Після завершення проєкту буде відновлено

- А** землі, деградовані внаслідок опустелення
- Б** екваторіальні ліси, знищені внаслідок лісозаготівлі
- В** водні ресурси, виснажені надмірним споживанням
- Г** заповідні території, включені в господарське використання

УКАЗІВКИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ

Максимально можливий бал

1 бал.

Розподіл балів між групами результатів

Група результатів	ГР1	ГР2	ГР3	Разом балів
Кількість балів	0	0	1	1

Критерії

Ураховуємо **вибір** правильної відповіді.

Опис правильної відповіді

Учень / учениця має обрати таку відповідь:

- А** землі, деградовані внаслідок опустелення

Нарахування балів: схема

Відповідь на завдання з вибором однієї правильної відповіді оцінюємо в 0 або 1 бал:

- 1 бал — якщо вказано правильну відповідь;
- 0 балів — якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді не надано.

Завдання 10

Які інші приклади дій, що сприяють сталому розвитку, Дорошко помітив у країнах, розташованих на межі із Сахарою (див. картосхему)? Наведіть **ТРИ** приклади.

1. _____
2. _____
3. _____

УКАЗІВКИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ

Максимально можливий бал

3 бали.

Розподіл балів між групами результатів

Група результатів	ГР1	ГР2	ГР3	Разом балів
Кількість балів	0	0	3	3

Критерії

Ураховуємо **чіткість і обґрунтованість** запропонованих ПРИКЛАДІВ.

Опис правильної відповіді

Учень / учениця має запропонувати такі приклади:

1. Обмеження чисельності поголів'я худоби на природних пасовищах.
2. Упровадження протиерозійних технологій обробітку ґрунту.
3. Проектування систем зрошення.

Нарахування балів: схема

Відповідь на завдання на надання короткої розгорнутої відповіді оцінюємо в 0, 1, 2, або 3 бали:

- 1 бал — за кожен чіткий й обґрунтований напрямок;
- 0 балів — за кожен неприйнятну або ненадану відповідь.

Завдання 11

Блогер за рекомендацією сестри прочитав статтю норвезького мандрівника Тура Хейєрдала про озеро Чад: *«Картографи позначають його пунктиром, адже ніхто не знає точних обрисів цього мінливого внутрішнього моря...»*

1. Скористайтесь дослідницькими матеріалами та поясніть, чому озеро має змінні обриси.
2. Чи коректно мандрівник вжив термін «море» щодо озера Чад? Обґрунтуйте свою відповідь.

УКАЗІВКИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ

Максимально можливий бал

2 бали.

Розподіл балів між групами результатів

Група результатів	ГР1	ГР2	ГР3	Разом балів
Кількість балів	0	2	0	2

Критерії

Ураховуємо **чіткість і обґрунтованість** відповідей.

Опис правильної відповіді

Учень / учениця має дати орієнтовні відповіді:

1. На кліматичній карті видно, що озеро Чад лежить на південь від Сахари. У сухий сезон його площа скорочується вдвічі, а в дощовий — знову збільшується. Обриси озера також змінюються від стоку річок (до прикладу, Шарі) та впливу людини (використання води для поливу полів і вирубка лісів).

2. Ні, некоректно, бо озеро Чад є прісним і не впадає в океан, на відміну від справжніх морів. Хейєрдал використав поняття “море” метафорично, щоб підкреслити його значні розміри в той час.

Нарахування балів: схема

Відповідь на завдання на надання короткої розгорнутої відповіді оцінюємо в 0, 1, або 2 бали:

- 1 бал — за кожен чітку й обґрунтовану відповідь;
- 0 балів — за кожен неприйнятну або ненадану відповідь.

Завдання 12

Розгляньте картосхеми змін площі озера Чад, на які Дорожко натрапив в інтернеті. Які джерела інформації могли бути використані для їх створення? (Позначте ТРИ правильні, на вашу думку, відповіді)

- 1 художні описи озера в літературних творах
- 2 геологічні карти прилеглих територій
- 3 легенди місцевих племен про походження озера
- 4 супутникові знімки озера за різні роки
- 5 дані гідрологічних вимірювань рівня води в озері
- 6 розповіді туристів про відвідування озера
- 7 кліматичні звіти про зміну кількості опадів у регіоні

УКАЗІВКИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ

Максимально можливий бал

3 бали.

Розподіл балів між групами результатів

Група результатів	ГР1	ГР2	ГР3	Разом балів
Кількість балів	3	0	0	3

Критерії

Ураховуємо **вибір ТРЬОХ** правильних відповідей.

Опис правильної відповіді

Учень / учениця має обрати такі ТРИ відповіді: **4, 5, 7**

- 1 художні описи озера в літературних творах
- 2 геологічні карти прилеглих територій
- 3 легенди місцевих племен про походження озера
- 4 супутникові знімки озера за різні роки

- 5 дані гідрологічних вимірювань рівня води в озері
- 6 розповіді туристів про відвідування озера
- 7 кліматичні звіти про зміну кількості опадів у регіоні

Нарахування балів: схема

Відповідь на завдання з вибором ТРЬОХ правильних відповідей із семи оцінюємо в 0, 1, 2 або 3 бали:

- 1 бал — за кожен вказану правильну відповідь;
- 0 балів — якщо вказано неправильну відповідь або відповіді не надано.

Завдання 13

Під час віртуального сплаву річкою Конго тревел-блогер виявив, що вона є судноплавною лише на окремих ділянках. Скористайтеся *дослідницькими матеріалами* й укажіть причину такої непрохідності.

- А** улітку істотно знижується рівень води
- Б** взимку встановлюється льодостав
- В** річище перетинають пороги і водоспади
- Г** швидкість течії дуже велика

УКАЗІВКИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ

Максимально можливий бал

1 бал.

Розподіл балів між групами результатів

Група результатів	ГР1	ГР2	ГР3	Разом балів
Кількість балів	0	1	0	1

Критерії

Ураховуємо **вибір** правильної відповіді.

Опис правильної відповіді

Учень / учениця має обрати таку відповідь:

В річище перетинають пороги і водоспади

Нарахування балів: схема

Відповідь на завдання з вибором однієї правильної відповіді оцінюємо в 0 або 1 бал:

- 1 бал — якщо вказано правильну відповідь;
- 0 балів — якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді не надані.

Завдання 14

На основі дослідницьких матеріалів визначте особливість озера Вікторія.

- А** має вулканічне походження
- Б** пересихає в засушливий період
- В** утворилося на місці тектонічного розлому
- Г** сполучене річищами Білого й Голубого Нілу

УКАЗІВКИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ

Максимально можливий бал

1 бал.

Розподіл балів між групами результатів

Група результатів	ГР1	ГР2	ГР3	Разом балів
Кількість балів	0	1	0	1

Критерії

Ураховуємо **вибір** правильної відповіді.

Опис правильної відповіді

Учень / учениця має обрати таку відповідь:

В утворилося на місці тектонічного розлому

Нарахування балів: схема

Відповідь на завдання з вибором однієї правильної відповіді оцінюємо в 0 або 1 бал:

- 1 бал — якщо вказано правильну відповідь;
- 0 балів — якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді не надані.

Завдання 15

Дорожка був дуже здивований: як на вершині вулкана найтеплішого материка зміг утворитися льодовик (див. фото Кіліманджаро в дослідницьких матеріалах)? Наведіть свої міркування щодо побаченого.

УКАЗІВКИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ

Максимально можливий бал

2 бали.

Розподіл балів між групами результатів

Група результатів	ГР1	ГР2	ГР3	Разом балів
Кількість балів	0	0	2	2

Критерії

Ураховуємо **повноту, точність та обґрунтованість** викладу думок.

Опис правильної відповіді

Учень / учениця має надати орієнтовно таку відповідь:

Льодовик на вершині Кіліманджаро утворився тому, що на висоті майже 6 км температура значно нижча, ніж біля підніжжя (на кожен кілометр висоти температура знижується на 6 °C). Тут випадає багато опадів у вигляді снігу, який накопичується й перетворюється на лід. Тому навіть у найтеплішій Африці вище снігової лінії можливий льодовик.

Нарахування балів: схема

Відповідь на завдання на надання короткої розгорнутої відповіді оцінюємо в 0, 1 або 2 бали:

- 2 бали — якщо відповідь містить повне, чітке та вичерпне пояснення;
- 1 бал — якщо відповідь містить часткове пояснення, яке включає як прийнятні, так і неприйнятні аргументи;
- 0 балів — якщо відповідь неправильна або відповіді не надано.

Завдання 16

За кліматичною картою Африки, поданою в дослідницьких матеріалах, визначте один із чинників формування пустелі Наміб.

- А** близькість до Атлантичного океану
- Б** обмеження горами на сході
- В** холодна океанічна течія вздовж узбережжя
- Г** постійні західні вітри з океану

УКАЗІВКИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ

Максимально можливий бал

1 бал.

Розподіл балів між групами результатів

Група результатів	ГР1	ГР2	ГР3	Разом балів
Кількість балів	0	1	0	1

Критерії

Ураховуємо **вибір** правильної відповіді.

Опис правильної відповіді

Учень / учениця має обрати таку відповідь:

В холодна океанічна течія вздовж узбережжя

Нарахування балів: схема

Відповідь на завдання з вибором однієї правильної відповіді оцінюємо в 0 або 1 бал:

- 1 бал — якщо вказано правильну відповідь;
- 0 балів — якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді не надані.

Завдання 17

Установіть взаємозв'язки між складниками природного комплексу на Африканському континенті.

Складники природного комплексу	
1 система Східноафриканських розломів 2 щит Африканської докембрійської платформи 3 панівні пасати з Індійського океану 4 сезонність випадання опадів	А області висотної поясності Б озера тектонічного походження В височинний рельєф Г природна зона саван і рідколісся Д тропічний морський клімат

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

УКАЗІВКИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ

Максимально можливий бал

4 бали.

Розподіл балів між групами результатів

Група результатів	ГР1	ГР2	ГР3	Разом балів
Кількість балів	0	0	4	4

Критерії

Ураховуємо встановлення правильних відповідностей.

Опис правильної відповіді

Учень / учениця має встановити таку відповідність:

1–Б 2–В 3–Д 4–Г

Нарахування балів: схема

Відповідь на завдання на встановлення відповідності («логічні пари») оцінюємо в 0, 1, 2, 3 або 4 бали:

- 1 бал — за кожен правильно встановлений відповідність («логічну пару»);
- 0 балів — якщо не вказано жодної правильної «логічної пари» або відповіді на завдання не надано.

Завдання 18

Досягнувши найпівденнішої точки Африки, тревел-блогер Дорожко помітив, що материк освоєний нерівномірно. Проаналізуйте карту густоти населення та визначте основні причини таких диспропорцій. Для обґрунтування відповіді скористайтесь дослідницькими матеріалами.

УКАЗІВКИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ

Максимально можливий бал

2 бали.

Розподіл балів між групами результатів

Група результатів	ГР1	ГР2	ГР3	Разом балів
Кількість балів	0	2	0	2

Критерії

Ураховуємо **повноту, точність та обґрунтованість** викладу думок.

Опис правильної відповіді

Учень / учениця має надати орієнтовно таку відповідь:

На карті густоти населення Африки видно, що люди освоїли материк нерівномірно: багато населення зосереджено в долині Нілу, поблизу озер і в містах, тоді як у пустелях (Сахара) і джунглях (Конго) людей мало. У пустелях важко жити через спеку та нестачу води, а в долинах річок і біля озер — родюча земля. Міста

приваблюють людей роботою та розвинуеною торгівлею. Джунглі ж обмежують розселення населення через непрохідність території й поширення хвороб.

Нарахування балів: схема

Відповідь на завдання на надання короткої розгорнутої відповіді оцінюємо в 0, 1 або 2 бали:

- 2 бали — якщо відповідь містить повне, чітке та вичерпне пояснення;
- 1 бал — якщо відповідь містить часткове пояснення, яке включає як прийнятні, так і неприйнятні аргументи;
- 0 балів — якщо відповідь неправильна або відповіді не надано.

Бланк перевірки відповідей учня / учениці

№ частини	№ завдання	Критерій / Ключ	Група результатів	Максимальний бал	Отриманий бал
1	1	Б	ГР2	1	
1	2	0, 1, 2, 3, 4, 5, 6	ГР1	6	
1	3	В	ГР2	1	
1	4	Г	ГР2	1	
1	5	0, 1, 2, 3	ГР1	3	
1	6	Б	ГР2	1	
1	7	0, 1, 2	ГР3	2	
1	8	В	ГР2	1	
1	9	А	ГР3	1	
1	10	0, 1, 2, 3	ГР3	3	
1	11	0, 1, 2	ГР2	2	
1	12	457	ГР1	3	
1	13	В	ГР2	1	
1	14	В	ГР2	1	
1	15	0, 1, 2	ГР3	2	
1	16	В	ГР2	1	
1	17	1–Б, 2–В, 3–Д, 4–Г	ГР3	4	
1	18	0, 1, 2	ГР2	2	

Зведений бланк за групами результатів

Група результатів	Завдання	Максимальний “сирий” бал	Отриманий бал	Бал у шкалі 1 – 12
ГР1	2, 5, 12	12		
ГР2	1, 3, 4, 6, 8, 11, 13, 14, 16, 18	12		
ГР3	7, 9, 10, 15, 17	12		